

REMISSVAR: Fi2020/04742

Stöd vid korttidsarbete i vissa fall

Promemorian föreslår att

- stöd vid korttidsarbete kan lämnas den 1 december 2020–30 juni 2021.
- 1 januari–31 mars 2021 ska löneminskningen uppgå till 4, 6 respektive 7,5 procent om arbetstidsminskningen är 20, 40 respektive 60 procent.
- 1 april–30 juni 2021 ska löneminskningen uppgå till 8, 12 respektive 15 procent om arbetstidsminskningen är 20, 40 respektive 60 procent.
- under perioden 1 december 2020–30 juni 2021 ska stöd även lämnas för arbetstagare som tillhör arbetsgivarens familj.
- det tillsammans med ansökan lämnas ett skriftligt undertecknat yttrande från en auktoriserad eller godkänd revisor eller ett registrerat revisionsbolag. Gäller om lönesumman uppgår till minst 400 000 kronor.
- arbetsgivaren inte har rätt till stöd om arbetsgivaren under två månader närmast före stödperioden eller sex månader närmast efter stödperioden verkställer beslut om vinstutdelning mm.
- arbetsgivare vars verksamhet i huvudsak är finansierad av allmänna medel kan under vissa förhållanden ha rätt till stöd
- sekretess inte ska gälla vissa beslut om korttidsarbete

Saco stödjer förslagen.

Saco vill också betona att det är viktigt att Tillväxtverket får de resurser som krävs för en snabb och rättssäker handläggning av ansökningarna.

Kommentar

Åtgärderna för att minska smittspridningen har fortsatt stora negativa effekter på delar av ekonomin. Stödet för korttidsarbete har utvecklats till en viktig åtgärd för många drabbade företag. Enligt Tillväxtverket har cirka 71 600 företag beviljats stöd för nästan 590 000 arbetstagare, vilket motsvarar drygt 31 miljarder kronor.

De ekonomiska utsikterna för 2021 är ytterst oklara. Problem med att hindra smittspridningen skapar fortsatt osäkerhet, men vaccin kan bidra till en snabb återhämtning. Den stora osäkerheten är ett starkt motiv att

förlänga stödet till juni nästa år. Nästa år kan det dessutom kombineras med kompetensinsatser, vilket kan bidra till att stärka möjligheterna till nya jobb när verksamheter utvecklas och förändras. Men många arbetsgivare brister i kompetensarbetet och regeringen borde överväga att åtminstone ställa krav på arbetsgivare som får stödet att göra kompetenskartläggningar.

Det finns alltid en risk att en del av stödet går till företag som inte är konkurrensförmåga på sikt och som riskerar att slås ut när ekonomin vänder. Det finns också en risk att stödet utnyttjas av mindre seriösa företag. Därför ska kraven för att få stöd vara höga och allmänheten ska ha insyn i viktiga delar av besluten. Det är också viktigt att insatserna följs noga, samt att det på sikt genomförs fördjupade utvärderingar av såväl företag som arbetstagare som har omfattats av stödet.

Stöder har varit bra för verksamheter som drabbats av åtgärderna för att minska smittspridningen. Med de förslag som har lagts här blir det ytterligare förbättringar.

Men stödet för korttidsarbete bör på sikt utvecklas för att bli ett gott skydd för bredare grupper av arbetstagare. Exempelvis medför lönetaket för stödet som är 44 000 kronor i månaden att arbetsgivare som har stora grupper av högskoleutbildade och äldre med lång yrkeserfarenhet inte kan få fullt stöd. Det gör att stödet inte kommer ge samma effekt för kunskapsintensiva verksamheter med många akademiker.

Det är första gången som korttidsarbete används i sådan omfattning för att stödja svenska företag. Signalerna från företagen verkar vara att det har varit en bra åtgärd under denna kraftiga nedgång. Men flera länder har länge haft liknande system på plats och som bland annat användes under finanskrisen 2007–2008.

I en kris ser företag över sin verksamhet och för globala företag innebär det verksamheten i alla länder. Det är troligt att globala företag i den bedömning även tar in vilka möjligheterna är att sänka kostnaden och behålla personal i olika länder. Riskerna finns att ett relativt sämre system också kan medföra relativt större personalnedskärning och kanske på sikt minskade investeringar. För svensk del är det därför viktigt att systemet för korttidsarbete inte avviker i alltför stor utsträckning mot viktiga konkurrentländer. En jämförelse av system i olika länder bör därför ingå som underlag i kommande utveckling av systemet för korttidsarbete.

Avslutningsvis vill vi kommentera val av jämförelsemånaden som är september 2020. Eftersom det under året har tecknats kollektivavtal om löneökningar finns det anledning att basera beräkningarna på januari 2021. Lagstiftningen möjliggör för centrala och lokala parter att teckna avtal om korttidsarbete, vilket är en del av den svenska modellen. Sedan stödet infördes har det tecknats flera nya kollektivavtal om löneökningar, vilket är en annan viktig del av den svenska modellen. I nästan alla avtal ligger tidpunkten för lönerevision efter september 2020 som är jämförelsemånaden.

De arbetsgivare som ansöker om stödet har en ansträngd ekonomi. Risken finns att vissa försöker undvika kollektivavtalade löneökningar eftersom det inte utgår någon ersättning för löneökningar efter jämförelsemånaden. Det kan innebära kollektivavtalsbrott och kan därmed vara tvist drivande.

Därför är det rimligare att jämförelsemånaden är januari 2021. Då har fler arbetsgivare hunnit genomföra de kollektivavtalade lönerevisionerna. På så vis värnar regeringen ingångna avtal och den svenska modellen.

Remissvar från SRAT, DIK och Akademikerförbundet SSR bifogas.

Sveriges akademikers centralorganisation

Lena Granqvist

Håkan Regnér